

PATVIRTINTA
Ignalinos rajono savivaldybės
visuomenės sveikatos biuro
direktoriaus 2023 m. liepos 11 d.
Įsakymu Nr. V-3

IGNALINOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2023–2027 M. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ignalinos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti, užtikrinti nuolatinį, veiksmingą, nuoseklų ir kryptingą korupcijos prevencijos, kontrolės priemonių planavimą bei įgyvendinimą, šalinant korupcijos prielaidas Ignalinos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure (toliau – VSB).

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648, Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

3. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Programos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. KORUPCIJOS SAMPRATA

4. **Korupcija** – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

5. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai** – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė. Tai yra vienas iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei, iškreipiantis socialinę teisingumą, konkurenciją, verslo sąlygas, stabdantis ekologijos plėtrą, keliantis pavojų valstybės valdymui, valstybės institucijų stabilumui ir visuomenės moralei.

6. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos paperkant ar siekiant asmeninės naudos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas: darbuotojo piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, tarnybos pareigų neatlikimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, piktnaudžiavimas pasitikėjimu tarnybiniame, komerciniame, ūkininiame ar finansiniame veikloje, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, taip pat tyčinis ir nusikalstamas buhalterinio dokumento ar įrašo, kuriame nurodoma melaginga arba netiksli informacija, sukūrimas arba panaudojimas ar neteisėtas atlikto mokėjimo neužregistravimas ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, ar papirkimą.

III. KORUPCIJOS PRIELAUDŲ ANALIZĖ

7. Bendros korupcijos prielaidos įstaigoje:

7.1. Socialinės (ribotos galimybės taikyti motyvacijos skatinimo priemonės).

7.2. Teisinės (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos sistemos kokybės sistemų ir reglamentų stoka, teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas).

7.3. Visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaravimas, nesipriešinimas korumpuotiems valstybės tarnautojams bei sveikatos sistemos darbuotojams, piliečių nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje).

7.4. Specifinės prielaidos (visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos atliekami viešieji pirkimai).

8. VSB veikloje galima išskirti šias veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

8.1. Prekių ir (ar) paslaugų, darbų viešieji pirkimai;

8.2. Nelegalūs mokėjimai teikiant visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas gyventojams, juridiniams asmenims;

8.3. Visų lėšų, skirtų įstaigai, racionalus ir tikslinis panaudojimas;

8.4. Konkursai eiti pareigas Biure.

IV. GALIMOS KORUPCIJOS VISUOMENĖS SVEIKATOS SISTEMOJE PASEKMĖS

9. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius visuomenės sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

9.1. Sumažėti švietimas ir informavimas, siekiant didinti antikorupcinio švietimo sklaidą;

9.2. Pablogėti teikiamų visuomenės sveikatos paslaugų kokybė ir veiksmingumas;

9.3. Atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina gyventojų pasitikėjimą įstaiga;

9.4. Užsimegztį su įmonėmis, prekiaujančiomis VSB reikalingomis prekėmis ar paslaugomis, korumpuoti ryšiai.

10. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

V. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Programos tikslas – vykdyti įstaigoje kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti skaidresnę, viešesnę VSB darbuotojų veiklą, išsiaiškinti ir šalinti korupcijos prielaidas, siekiant, kad visos lėšos skirtos VSB būtų naudojamos racionaliai ir pagal paskirtį, kad visuomenės informavimo priemonėmis būtų didinama antikorupcinio švietimo sklaida visuomenėje ir tarp VSB darbuotojų bei atgrasinama nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

12. Programos uždaviniai:

12.1. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme nustatytų korupcijos priemonių įgyvendinimas – tinkamo ir veiksmingo korupcijos prevencijos priemonių VSB sukūrimas, įgyvendinimas, priežiūra ir kontrolė;

12.2. Siekti, kad visos lėšos, skiriamos įstaigai, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai, siekiant tobulinti vykdomos veiklos skaidrumą.

13. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniams pasiekti numatoma:

13.1. Parengti ir prireikus tikslinti kovos su korupcija programą;

13.2. Nustatyti veiklos sritis įstaigoje, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti;

13.3. Parengti Antikorupcinio elgesio taisykles ir su jomis supažindinti Biuro darbuotojus;

13.4. Biuro internetiniame puslapyje paskelbti Informacijos apie korupcinio pobūdžio pažeidimus teikimo tvarką, su ja supažindinti Biuro darbuotojus;

13.5. Skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir šviesti, informuoti bei įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

13.6. Paskirti įstaigoje asmenį, kuriam pavedama vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.

14. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) VSB yra:

14.1. Visuomenės švietimas ir informavimas apie korupcijos prevencijos programos VSB įgyvendinimą;

14.2. Įstaigos korupcijos prevencijos programos parengimas;

14.3. Informacijos, kur turi kreiptis gyventojas, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika, viešinimas Biuro interneto svetainėje;

14.4. Nustatytų korupcijos atvejų įstaigoje paviešinimas;

14.5. Informacijos apie išaiškintus korupcijos atvejus įstaigoje rinkimas ir analizė.

15. Pagerinti galimybes gauti kokybiškesnes ir visuomenei prieinamas paslaugas, viešai skelbiant informaciją apie teikiamas paslaugas, darbo laiką.

VI. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ, KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

16. Siekiant veiksmingai iširti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

16.1. Sudaryti sąlygas piliečiams anonimiškai el. paštu, telefonu pranešti savo įtarimus dėl galimos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

16.2. Tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų;

16.3. Vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos;

16.4. Analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją;

16.5. Analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.);

16.6. Gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą teisės aktuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka;

16.7. Išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą.

VII. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

17. Programa siekiama tokių rezultatų:

17.1. Sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

17.2. Padidinti nepakantumą korupcijai;

17.3. Padidinti visuomenės pasitikėjimą įstaiga.

18. Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė vertinami pagal šiuos rodiklius:

18.1. Atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;

18.2. Įvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

18.3. Priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;

18.4. Asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičių;

18.5. Ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;

18.6. Anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį;

18.7. Darbuotojų mokymų korupcijos prevencijos klausimais skaičių.

VIII. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

19. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

20. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Biuro direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo visuomenės sveikatos priežiūroje sritis ir šios Programos įgyvendinimą.

21. Siekiant veiksmingai įgyvendinti Programą, pasirašytinai supažindinti visi Biuro darbuotojai.

22. Programa vykdoma iš Biuro biudžeto lėšų.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Visa informacija apie Programos įgyvendinimą skelbiama viešai VSB interneto puslapyje – www.ignalinosvsb.lt
